

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek 10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx 1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

**VIRTSAN LIUSKATESTIN ANALYSOINTI CLINITEK STATUS –LAITTEELLA, OHJE HOITOYKSIKÖILLE****Yleistä**

Virtsan liuskatestiä käytetään virtsan perusseulontatutkimuksena, päivystysdiagnostiikassa infektioiden, akuuttien vatsakipujen ja virtsateiden sairauksien selvittelyissä, diabeteksen ja ketoosin seulontaan valikoiduissa tapauksissa. Tämä ohje on tarkoitettu hoitoyksikön käyttöön ja annetaan luettavaksi alkuperehdytyksessä.

**Testiliuskat ja niiden käsittely**

Siemens Multistix 8 SG -monitestiliuskat

Avaamaton ja avattu testiliuskapurkki säilyy oikein säilytettynä purkissa kerrottuun vanhenemispäivään asti. Säilytys huoneenlämmössä, testiliuskapurkin korkki tiiviisti suljettuna ja suoranaiselta valolta suojattuna. Purkki suljetaan heti, kun liuska on otettu purkista.

Palvelupaketti Pt-PalPVtl 55118

**Näyte**

Puhtaasti laskettu keskivirtsa. Virtsatieinfektioissa suositellaan vähintään 4 tunnin rakkoaikaa. Paasto ei ole välttämätön. Liuskatestiä voidaan tehdä muussakin seulontamielessä kuin virtsatietulehdusepäilyssä, silloin esim. 4 tunnin rakkoaika ei ole niin välttämätön.

Näyte otetaan huolellisesti tehdyn alapesun jälkeen keskisuihkusta tehdaspuhtaaseen astiaan, jossa se säilyy **huoneenlämmössä tunnin** ja 4 tuntia 4–8°C:s. Jos näyte kuljetetaan tutkittavaksi laboratorioon, näyte siirretään tehdaspuhtaasta astiasta säilöntäaineelliseen vihreäkorkkiseen 10 ml putkeen (BD Vacutainer® C&S). Säilöntäaineellisessa putkessa näyte säilyy analysointikelpoisena huoneenlämmössä 8 tuntia ja 4–8°C:ssa 24 tuntia.

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek 10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx 1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

| Näytteen säilyvyys            |                       |                           |
|-------------------------------|-----------------------|---------------------------|
|                               | Ilman säilöntäainetta | Säilöntäaineellinen putki |
| Huoneenlämmössä               | <u>1 h</u>            | 8 h                       |
| Jääkaappilämpötilassa (4–8°C) | 4 h                   | 24 h                      |

Kotona tapahtuvaan näytteenottoon on saatavissa kirjalliset ohjeet ja näytteenotto-setti.

### Potilasnäytteen analysointi

- Seisota näytettä noin 15 min huoneenlämmössä (+22 - +26 °C)
  - Määrittäminen tehdään huoneenlämpöisessä näytteestä
- Sekoita näyte huolellisesti.
- Ota testiliuska purkista puhtain ja kuivin sormin ja sulje purkki heti.
- Paina Strip Test.
- Syötä potilaalle näytetunnus/henkilötunnus.
- Paina Start, ja tee seuraavat toimenpiteet 8 sekunnin aikana:
  - kasta liuska virtsanäytteeseen, vedä liuskaa näyteastian reunaa pitkin, jotta ylimääräinen virtsa valuu pois
  - kuivaa liuskan reuna imupaperia vasten
  - aseta liuska testipöydälle
- Kun määrittäminen on valmis, tulokset näkyvät testiruudulla.
- Puhdista liuskaura kostealla liinalla.
- Paina Done tai Valmis, kun haluat palata aloitusvalikkoon.

Kirjaa tulokset välittömästi niiden valmistuttua potilastietojärjestelmään pikamittarilla saatuna tuloksina.

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek 10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx 1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

**Virhelähteet**

Näytteen on oltava huoneenlämpöinen!

Virheellisiä negatiivisia tuloksia aiheuttavat:

- alle neljän tunnin rakossa oloaika
- liian kylmä näyte
- liuskan luku liian aikaisin
- potilasta juotettu ennen näytteenottoa

Virheellisiä positiivisia tuloksia aiheuttavat:

- liian lämmin näyte
- liuska luettu liian myöhään kastamisesta
- fyysinen rasitus voi aiheuttaa U –Alb-O (proteiini) positiivisuuden
- huono alapesu häiritsee leukosyytti- ja nitriittitestiä

**Viitearvot**

U -Leuk-O negat  
U -Nitr-O negat  
U -Alb-O negat  
U –pH-O 5 - 7  
U -Hb-O negat  
U -Suhti-O 1.015 - 1.02  
U -Gluk-O negat  
U -Keto-O negat

**Kontrollointi**

Kontrollit MAS UA DipTube 1 ja 2, Thermo Scientific, 10 × 12 ml (ref UAT-MP).  
Pakkaus sisältää 5 kpl Normal-tason (1) ja 5 kpl Abnormal-tason (2) kontrolleja.  
Virtsaliuskanlukulaitteissa käytetään kaupallista kontrollia toteamaan liuskan ja

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek 10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx 1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

liuskalukijalaitteen toimivuus. Laboratorio toimittaa kontrollit hoitoyksikköön.

Avaamaton kontrolli säilytetään jääkaapissa (2–8 °C), jossa kontrolli säilyy avaamattomana viimeiseen käyttöpäivään asti. Kontrolli säilyy avaamisen jälkeen jääkaapissa (2–8 °C) 2 kk tai 20 kastokertaa. Merkitse kastokerrat putken kylkeen. Jos kontrolliputkessa näkyy mikrobikasvua, kontrollia ei saa käyttää.

### Käyttö

- Anna kontrollin lämmetä huoneenlämpöön 15–30 min
- Sekoita putken sisältö perusteellisesti ennen jokaista käyttökertaa kääntelemällä putkea varovasti vähintään 3 minuutin ajan.
- Mittaa tason 1 ja tason 2 kontrollit vuoropäivin
  - Kontrolli mitataan päivittäin, jos potilasnäytteitä.
- Sulje korkki huolellisesti ja palauta jääkaappiin välittömästi käytön jälkeen.
- Kirjaa tulokset laitepäiväkirjaan (liite 1).
- Kontrollien valmistuseräkohtaiset tavoitearvot löytyvät EXT\_ISLAB\_vierianalytiikka -Teamsistä.

### Ongelmatilanteet

Mikäli tulokset poikkeavat annetuista arvoista:

- varmista, että kontrollin on hyvin sekoitettu ja huoneenlämpöinen
- tarkista liuskaerän eräpäivä ja oikea säilytys
  - jos epäilet liuskojen toimivuutta, toista kontrolli uudella liuskapurkillla
- tarkista kontrollin säilytys ja viimeinen käyttöpäivä
- puhdista liuskalukija
- kirjaa virhetilanteet ylös laitepäiväkirjaan
- tarvittaessa ota yhteyttä ISLABin vieritutkimushoitajiin

### Huollot

Merkitse huollot laitepäiväkirjaan (liite 1)

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek

10.2.2025

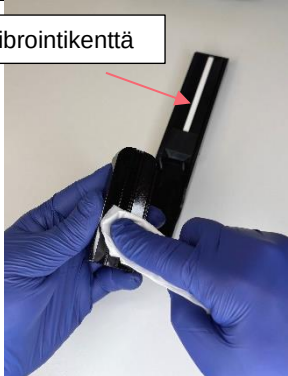
Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx

1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

**Jokaisen näytteen jälkeen**

- Pyyhi liuskaura kostealla liinalla ja kuivaa

**Päivittäin (kun näytteitä)**

|                                                                                                     |                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Vedä lukualusta ulos ja irrota testipöytä.                                                       |   |
| 2. Pyyhi lukualusta ja adapteri Easydesillä tai vastaavalla pesevällä pintadesinfektio-aineella.    |  |
| 3. Huuhtelee lukualusta ja adapteri huolellisesti juoksevilla vedellä ja kuivaa pehmeällä liinalla. |                                                                                       |

Puhdista kalibrointikenttä tarvittaessa puhtaalla vedellä kostutetulla vanupuikolla, ja anna sen kuivua itseksensä.

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek

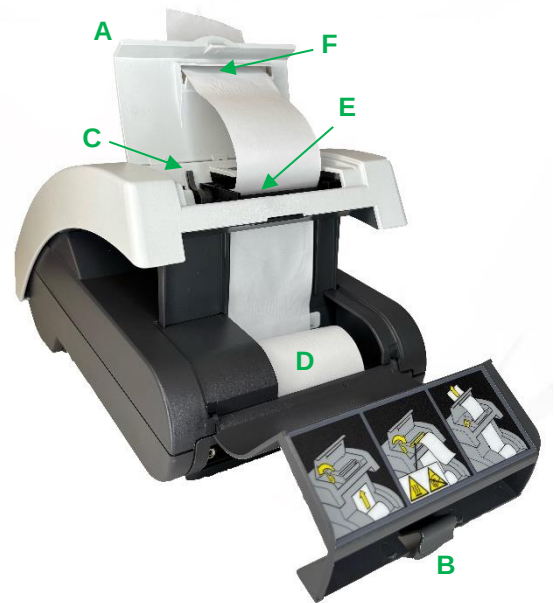
10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx

1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

### Paperirullan vaihto

1. Avaa kirjoittimen **A** ja paperirullanlokeron kansi **B**
2. Vapauta paperipidike **C**
3. Aseta uusi paperirulla paikalleen **D**
4. Vie paperi kirjoittimen aukon läpi **E**
5. Lukitse paperipidike **C**
6. Vie paperi kirjoitinaukon läpi **F**
7. Sulje kirjoitinkansi ja paperirullalokeron kansi



### ISLABin yhteystiedot

<https://www.islab.fi/> - Ammattilaisille – Vierianalytiikka ja verikaasut  
Asiakaspalvelu ja asiantuntijat

### Liitteet

- Liite 1. Clinitek Status, pikaohje potilasnäytteelle
- Liite 2. Clinitek Status, pikaohje kontrollinäytteelle
- Liite 3. Clinitek Status, huoltopäiväkirja

Virtsan liuskatestin analysointi Clinitek 10.2.2025

Status -laitteella, ohje hoitoyksikölle.docx 1.2.246.10.21261066.100.22.2025.2.8.1

## Kuvailutiedot

|                |                                                                                                                       |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                | Nimi                                                                                                                  |
| Laatija(t)     | Juuti Antti                                                                                                           |
| Tarkastaja(t)  | Ristonmaa Ulla                                                                                                        |
| Hyväksyjä      | Romppanen Jarkko                                                                                                      |
| Osaamisalue    | VIEANA                                                                                                                |
| Sijaintipaikka |                                                                                                                       |
| Työpiste(et)   | ISLABin alueen hoitoyksiköt, joissa käytössä Clinitek Status.                                                         |
| Asiasanat      | OA:VIENA; Vierianalytiikka; Clinitek Status; virtsaliuska; virtsaliuskalukijat; virtsanäytteet; hoitoyksikkö; KemSeul |
| Korvaa ohjeen  | [Korvaa ohjeen]                                                                                                       |
| Kommentit      | [Kuvaus]                                                                                                              |